

Lublin, 13 marca 2014 r.

RIO – II – 601/96/2013

Pan Mirosław Worobik

Dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych
Centrum Kształcenia Praktycznego
Pszczela Wola 9
23-107 Strzyżewice

Szanowny Panie Dyrektorze

W okresie od 2 do 13 grudnia 2013 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Pszczelej Woli w zakresie realizacji planu finansowego i rachunkowości. Protokół kontroli podpisano 21 stycznia 2014 r.

W odniesieniu do niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – str. 4-5 protokołu.

Sporządzić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, a w szczególności dotyczące:

- 1) określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych;
- 2) metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego;
- 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej:
 - a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
 - b) wykazu ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
 - c) opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji;
- 4) systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.).

Ustalając zakładowy plan kont uwzględnić przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

1.2. Niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych 2012 r. – str. 6 protokołu.

Księgi rachunkowe zamykać nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy, zgodnie z przepisami art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy

o rachunkowości, pamiętając, że ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy (art. 12 ust. 4 tej ustawy).

Przestrzegać przepisów art. 12 ust. 5 powołanej ustawy, zgodnie z którymi zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe, z uwzględnieniem art. 13 ust. 2 i 3 tej ustawy .

- 1.3. *Zamknięcie na koniec 2012 r. konta 202 „Rozrachunki z odbiorcami” tzw. per saldem – str. 6 protokołu.*

Na kontach rozrachunkowych wykazywać rzeczywiste stany należności i zobowiązań, nie dokonując wzajemnych kompensat, stosownie do przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania kont rozrachunkowych określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.4. *Niesporządzenie na dzień 31 grudnia 2012 r. zestawień sald kont ksiąg pomocniczych – str. 7 protokołu.*

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.5. *Niezgodność ewidencji syntetycznej i analitycznej prowadzonej do konta 014 „Zbiory biblioteczne” na koniec 2012 r. – str. 6. protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.6. *Nieterminowe regulowanie zobowiązań, skutkujące zapłatą odsetek za zwłokę (w kwocie 338,66 zł) i wystąpieniem na 31.12.2012 r. zobowiązań wymagalnych (co najmniej w wysokości 44.457,34 zł – str. 7-8, 16 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), nie

dopuszczając do powstania zaległości, które mogłyby skutkować zapłatą odsetek za zwłokę.

- 1.7. *Nieprawidłowe klasyfikowanie wydatków z tytułu zapłaty za odsetki od nieterminowych płatności, dochodów z tytułu opłat za internat, wyżywienie oraz opłat za centralne ogrzewanie, wodę, wywóz śmieci i ścieki, wniesionych przez najemców – str. 8, 10, 25 protokołu.*

Dochody i wydatki publiczne klasyfikować do właściwych działów, rozdziałów, określających rodzaj działalności oraz paragrafów, zgodnie z przepisami art. 39 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w szczególności:

- wydatki z tytułu zapłaty za odsetki od nieterminowych płatności ujmować w § 458 „Pozostałe odsetki”,
- dochody z tytułu opłat za internat klasyfikować w dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza”, rozdz. 85410 „Internaty i bursy szkolne”, § 083 „Wpływy z usług”,
- dochody za wyżywienie, w tym obiady szkolne ewidencjonować w rozdziale 80148 „Stołówki szkolne i przedszkolne”,
- dochody z tytułu opłat za centralne ogrzewanie, wodę, wywóz śmieci i ścieki ujmować w § 0830 „Wpływy z usług”,

zgodnie z klasyfikacją działów, rozdziałów i paragrafów, stanowiącą załączniki nr 1 - 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

- 1.8. *Niezachowanie zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych w porządku systematycznym – str. 8, 10-13 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- operacje dotyczące należności jednostki z tytułu dochodów budżetowych ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- na koncie 013 „Pozostałe środki trwale” ewidencjonować wartość inwentarza żywego i w tym samym miesiącu umarzać jednorazowo, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w związku z przepisami § 6 ust. 3 pkt 5 tego rozporządzenia.

- 1.9. *Nieujmowanie na kontach rozrachunkowych rozliczeń z tytułu opłat za internat oraz wyżywienie i w rezultacie niewykazanie istniejących z tych tytułów zaległości i nadpłat*

na 31.12.2012 r. Nieewidencjonowanie w księgach rachunkowych kaucji za pobyt w internacie – str. 9-10 protokołu.

Na kontach rozrachunkowych ujmować wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów, stosownie do przepisów art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze obowiązek wykazania w nich stanu rzeczywistego, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.10. Niepobieranie odsetek za zwłokę od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu opłat za internat, wyżywienie oraz czynszu najmu – str. 10, 25 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121), mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

1.11. Niebieżące ujmowanie w księgach rachunkowych 2012 r. operacji gospodarczych związanych z przychodem lub rozchodem inwentarza żywego – str. 10-13 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.12. Wykazanie w 2012 r. bilansu otwarcia kont 600 „Produkty gotowe i półfabrykaty” i 013 „Pozostałe środki trwałe” w innej wysokości niż w bilansie zamknięcia 2011 r. – str. 11-12 protokołu.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.13. Przypadki ewidencjonowania wydatków pod inną datą niż data operacji wynikająca

z wyciągu bankowego – str. 13 protokołu.

Na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dokonywać zapisów na podstawie dokumentów bankowych, zachowując pełną zgodność zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.14. Nieprawidłowości dotyczące gospodarki pieniężnej, polegające na:

- dokonywaniu zapisów bez dowodów źródłowych stwierdzających dokonanie operacji oraz bez wskazania daty dokonania wpłat do kasy,*
- ujmowaniu w raporcie kasowym wypłaty gotówki pod inną datą niż faktyczna,*
- niezamieszczaniu na dowodach księgowych pełnej adnotacji o sposobie ich ujęcia w księgach rachunkowych,*
- nieujmowaniu operacji wypłaty z kasy zaliczek pracownikom – str. 14-15 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych, stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, ze wskazaniem daty tej operacji, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 i art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami jej art. 24 ust. 2.

Na dowodach księgowych zamieszczać pełną adnotację o ich zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych, przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) i zamieszczenie podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do przepisu art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Raporty kasowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających rzeczywisty przebieg operacji gospodarczych, tak aby saldo raportu wyrażało stan gotówki znajdującej się w kasie oraz sporządzać je na bieżąco, ujmując w nich operacje gotówką w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do art. 24 ust. 2 i art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Do ksiąg rachunkowych wprowadzać kompletne dowody księgowe, zawierające co najmniej elementy określone w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.15. Niewykazanie – w sprawozdaniach Rb-28S za okres od początku do dnia 31 grudnia 2012 r. i Rb-Z wg stanu na IV kwartał 2012 r. – zobowiązań wymagalnych w kwocie co najmniej 44.457,34 zł oraz wykazanie w sprawozdaniu Rb-27 S za okres od początku do dnia 31 grudnia 2012 r. należności, dochodów wykonanych i otrzymanych, należności

do zapłaty oraz nadpłat – niezgodnie z ewidencją księgową – str. 15-18 protokołu.

Jednostkowe sprawozdania Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” oraz Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119).

Jednostkowe sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać rzetelnie na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn.zm.).

1.16. Wykazanie w bilansie jednostki, sporządzonym na 31 grudnia 2012 r., zawyżonych danych uzupełniających dotyczących umorzenia pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych – str. 18 protokołu.

W bilansie jednostki budżetowej ujmować prawidłowe informacje, w zakresie ustalonym we wzorze bilansu, stanowiącym załącznik Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 1 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.17. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji, polegające na:

- nierozliczeniu inwentaryzacji środków trwałych, przeprowadzonej na koniec 2010 r.,
- nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych,
- nieprzeprowadzenie inwentaryzacji należności drogą potwierdzenia salda oraz nieprzeprowadzenie inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych na koniec 2012 r.,
- nieudokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji na koniec 2012 r. drogą weryfikacji – str. 19-23 protokołu.

Przestrzegać zasad i terminów przeprowadzania inwentaryzacji aktywów i pasywów jednostki, określonych w przepisach art. 26 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- należności cywilno-prawne od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe inwentaryzować drogą uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanego

w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy,

- wartości niematerialne i prawne inwentaryzować drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązywać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 powołanej ustawy.

2. W zakresie realizacji planu finansowego:

- 2.1. *Wskazywanie w fakturach, wystawianych najemcom lokali mieszkalnych i garaży, innego terminu płatności czynszu niż określony w zawartych umowach – str. 24 protokołu.*

W fakturach wystawianych najemcom lokali mieszkalnych i garaży wskazywać termin płatności czynszu, zgodny z postanowieniami zawartych umów, mając na uwadze przepisy art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121), mając na uwadze oraz przepisy art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

- 2.2. *Dokonywanie w 2012 r. wydatków w wysokościach przekraczających kwoty zaplanowane w planie finansowym w dz.801 rozdz. 80140 w:*

- § 4120 – w dniu 16.04.2012 r. o kwotę 7.490,70 zł, 6.06.2012 r. o kwotę 6.735,99 zł, w okresie 1.08. – 4.09.2012 r. o łączną kwotę 60.891,45 zł, w okresie 4.10. – 15.10.2012 r. o łączną kwotę 21.896,51 zł, w okresie 30.10. – 8.11.2012 r. o łączną kwotę 17.308,69 zł,
- § 4220 – w dniu 21.12.2012 r. o kwotę 429,36 zł,
- § 4260 – w okresie od 10.10. - 15.10.2012 r. – o kwotę 18.670,48 zł, od 5.11. - 19.11.2012 r.- o kwotę 37.655,40 zł, od 3.12 – 12.12.2012 r. – o kwotę 24.150,29 zł – str. 25-30 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługują

je Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkg-f@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Zarząd Powiatu Lubelskiego